

مدل‌یابی نشانه‌های شخصیت مرزی بر اساس دلبستگی: نقش میانجی تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی

دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران
استادیار گروه علوم تربیتی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران
استادیار، گروه روانشناسی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

عفت شیرازی ^{id}

مهدی قاسمی مطلق * ^{id}

بهرنگ اسماعیلی شاد ^{id}

ابوالفضل بخشی‌پور ^{id}

avestaps@yahoo.com

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۰۷

دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۱۰

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۷۱۷-۲۴۳۰

<http://Aftj.ir>

دوره ۳ | شماره ۴ پیاپی ۱۳ | ۱۸۵-۲۰۷

زمستان ۱۴۰۱

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، مدل‌یابی نشانه‌های شخصیت مرزی بر اساس دلبستگی: نقش میانجی تمایز یافتگی خود، و بدتنظیمی هیجانی بود. **روش پژوهش:** پژوهش حاضر از نوع توصیفی و به روش همبستگی (با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری) است. جامعه آماری مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد شهر تهران بود که در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ مشغول به تحصیل بودند. نمونه پژوهش حاضر شامل ۳۷۰ نفر بود که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه شخصیت مرزی (لیشنرینگ، ۱۹۹۹)، پرسشنامه تجدید نظر شده در روابط نزدیک - ساختار رابطه (فرالی، والرو برنان، ۲۰۰۰)، پرسشنامه تمایز یافتگی خود اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) و مقیاس دشواری تنظیم هیجانی گرتز و رومر (۲۰۰۴) به دست آمد. در پژوهش حاضر میانگین، انحراف معیار، همبستگی و نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش با استفاده از آمار توصیفی بررسی شد. همچنین به منظور تحلیل داده‌ها و پاسخ به پرسش‌های پژوهش از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده می‌شود که بعد از تحلیل عاملی تاییدی - در قسمت مدل اندازه‌گیری در قسمت مدل معادله ساختاری روابط علی موجود میان متغیرهای مکنون مورد بررسی قرار می‌گیرد. در قسمت مدل تابع ساختاری شدت روابط علی (مستقیم، غیر مستقیم و کل) میان متغیرهای مکنون و مقدار واریانس تبیین شده در کل مدل مشخص می‌شود. برای این کار از نرم افزار SPSS و Amos نسخه ۲۱ استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد دلبستگی ($\beta=0/41$)، تمایز یافتگی خود ($\beta=0/24$)، و تنظیم هیجان ($\beta=0/31$) دارای اثر مستقیم بر نشانه‌های شخصیت مرزی است ($P<0/001$). تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی در رابطه نشانه‌های شخصیت مرزی و دلبستگی دارای نقش میانجی بود. **نتیجه‌گیری:** در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت مدل‌یابی نشانه‌های شخصیت مرزی بر اساس دلبستگی با نقش میانجی تمایز یافتگی خود، و بدتنظیمی هیجانی از برازش مطلوب برخوردار است.

کلیدواژه‌ها: شخصیت مرزی، دلبستگی، تمایز یافتگی خود، بدتنظیمی هیجانی.

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(شیرازی، قاسمی مطلق، اسماعیلی شاد، و بخشی‌پور، ۱۴۰۱)

در فهرست منابع:

شیرازی، عفت، قاسمی مطلق، مهدی، اسماعیلی شاد، بهرننگ، و بخشی‌پور، ابوالفضل. (۱۴۰۱). مدل‌یابی نشانه‌های شخصیت مرزی بر اساس دلبستگی: نقش میانجی تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی. *خانواده‌درمانی کاربردی*، ۳(۴)، ۱۸۵-۲۰۷.

مقدمه

یکی از شناخته شده‌ترین انواع اختلالات شخصیت، اختلال شخصیت مرزی^۱ است، ویژگی اصلی اختلال شخصیت مرزی یک الگوی فراگیر بی‌ثباتی در روابط بین فردی، بی‌ثباتی هیجانی، خودانگاره، عواطف و تکانشگری بارز است که از اوایل بزرگسالی آغاز و در زمینه‌های گوناگون ظاهر می‌شود (تومکو، ترول، وود و شر، ۲۰۱۴). مطابق تعریف DSM-5 اجتناب از رها شدگی واقعی یا خیالی، روابط بین فردی بی‌ثبات، اغتشاش هویت، تکانشگری و رفتارهای خودکشی و جرح خویشتن، بی‌ثباتی عاطفی و احساس‌های مزمن پوچی و بی‌لذتی، مشکل در کنترل خشم و علائم پارانوئیدی و تجزیه‌ای گذرا از نشانه‌های اختلال شخصیت مرزی می‌باشد (کائس، برونر و چانن، ۲۰۱۴).

در ادبیات اختلال شخصیت مرزی، بدتنظیمی هیجانی به معنی نقص در توانایی تعدیل هیجانات است که به بروز هیجانات به صورت شدید، نامتناسب و غیرقابل کنترل منجر می‌شود و موجب سلب توانایی تفکر منطقی در فرد می‌شود (دونگان، سنيسلو، بلومبرگ، فولبرایت، لاکادی، ۲۰۱۳). لینهان معتقد است بدتنظیمی هیجانی، مشکل اصلی پاتولوژی مرزی است که علاوه بر هیجانات و عواطف، دامنگیر سایر جنبه‌های زندگی فرد نیز می‌شود. به عقیده وی بدتنظیمی هیجانی از آسیب‌پذیری هیجانی ناشی می‌شود. آسیب‌پذیری هیجانی، ویژگی مرکزی اختلال شخصیت مرزی است و به نوعی الگوی رفتاری ویژه اشاره دارد که در بین افراد مرزی دیده می‌شود افراد مبتلا به این اختلال، در شناسایی، تفکیک و یکپارچه کردن عواطف و درک مفهوم مرادده‌های بین فردی که دارای بار عاطفی هستند، دچار مشکل هستند (سباستین، جکوب، لیب و توسچر، ۲۰۱۳). این ناکارآمدی در فرایند تجربه‌های هیجانی، در کل منجر به عدم تمایز در حالات عاطفی شده، مانع از بروز رفتارهای کارآمد و پاسخ‌های مقابله‌ای مناسب با موقعیت توسط فرد می‌شود؛ در نتیجه شاهد بروز رفتارهای تکانشی یا خودتخریبی خواهیم بود (بیلو، پاستوسزاک، گریپنسترو، فرناندو، دريسن، ۲۰۱۰). هیجان‌پذیری منفی، بی‌ثباتی هیجانی و رفتارهای وابسته به خلق از اصلی‌ترین معیارهای تشخیصی اختلال شخصیت مرزی هستند (مولر، اسچولز، اندرمان، گابل، گسچر، ۲۰۱۵).

از سوی دیگر، یکی دیگر از عامل‌های مهم در شکل‌گیری و تحول نشانه‌های شخصیت مرزی، سبک‌های دلبستگی است. سبک دلبستگی یکی از مهم‌ترین عوامل در تعاملات بین فردی است که در دوران کودکی فرد شکل می‌گیرد و با توجه به محیطی که در آن تحول یافته است، در سنین بعدی ادامه می‌یابد. بالبی، اینسورث، واترز و وال (۱۹۷۸) به سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا را در کودکی توصیف کرده‌اند که در بزرگسالی نیز مورد تایید قرار گرفته است (تولر و استوهلمچر، ۲۰۱۳). افراد با دلبستگی ایمن، سطح بالاتری از اعتماد و رضایت و سطح پایین‌تری از تعارضات دارند، در حالی که افراد با دلبستگی دوسوگرا با عدم تعادل در احساسات و تعارضات بیشتر و افراد یا دلبستگی اجتنابی با رضایت و صمیمیت کمتر و تعارضات بیشتر مشخص می‌شوند (هینجوسا، مک کولی، راندولف و گاردنر، ۲۰۱۴). نظریه دلبستگی را به عنوان ریشه اختلالات شخصیت شناخته‌اند و بین اختلالات شخصیت و سبک‌های دلبستگی همپوشی زیادی را گزارش کرده‌اند. شیوه‌های مختلف کنش متقابل بین کودک و مراقب‌هایش باعث شکل‌گیری سه سبک دلبستگی ایمن، نایمن اجتنابی و نایمن اضطرابی می‌شود افراد دلبسته ایمن نسبت به دنیا و دیگران اعتماد

¹ Borderline personality disorder

دارند و تمایل به ایجاد ارتباط صمیمانه و مثبت با دیگران دارند (فرالی، رویسمن، بوز، اون و هولند، ۲۰۱۳). افراد نایمن اجتنابی به دلیل ترس از طرد شدن از سوی دیگران از ایجاد روابط صمیمانه با دیگران اجتناب می‌کنند (مارشال، بجانیان، دیکاسترو و لی، ۲۰۱۳). افراد نایمن اجتنابی - دوسوگرا در روابط عاطفی خود با دیگران انحصار طلب و وابسته‌اند، دائم نگران طرد شدن و رها شدن از سوی دیگرانند و توسط وابستگی شدید به دیگران سعی در کاهش اضطراب جدایی خود دارند (فرالی، هادسون، هفرنان و سیگال، ۲۰۱۵). بوئن مبدع نظریه نظام‌های خانواده بوده و خانواده را یک واحد عاطفی و شبکه‌ای از روابط درهم تنیده می‌پندارد. به نظر وی، زمانی می‌توان خانواده را بهتر درک کرد که از چهارچوبی چند نسلی یا تاریخی آن را تحلیل نمود. از طرفی، نظام عاطفی خانواده که چند نسل را فرا می‌گیرد، مسبب بدکاری فرد بوده و روابط درهم تنیده خانواده، تحت فرمان همان نیروی تعادلی است که در تمامی نظام‌های طبیعی وجود دارد (فاتر و هایز، ۲۰۱۳). خودتمایز یافتگی توانایی است برای جدا کردن افکار از احساسات، و فعال شدن سیستم فکری است که برای خودتنظیمی سیستم‌های عاطفی اجازه دستور می‌کند (کیم و جنون، ۲۰۱۳). هرچه سطح تفکیک خویشتن در طی چند نسل به تدریج کمتر می‌شود، امکان دارد که در اثر این فرایند انتقال چند نسلی، نشانه‌های بدکاری شدیدی پدیدار شود (سهرابی، اسدی، حبیب‌الله زاده و پاناعلی، ۱۳۹۲). بوئن معتقد هیچ کس به جدایی هیجانی کامل از خانواده دست نخواهد یافت لیکن از لحاظ مقدار تمایزی که هر فرد به دست می‌آورد، تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای وجود دارد. همچنین از لحاظ استقلال هیجانی که فرزندان متعلق به یک خانواده به آن می‌رسند نیز اختلاف‌هایی وجود دارد (تیکسریا و پیرا، ۲۰۱۵). از طرفی به نظر می‌رسد، کمبود ظرفیت ذهنی‌سازی منجر به بروز علایم اختلال شخصیت مرزی می‌شود (بتمن و فوناگی، ۲۰۱۵). ذهنی‌سازی شکلی از فعالیت ذهنی در مورد خود و دیگران یعنی فهم و تفسیر رفتار انسان در وضعیت‌های ذهنی آگاهانه (مثل نیازها، آرزوها، احساسات، باورها، اهداف، مقاصد و دلایل) است (بالز، وان بیک، اسمیز، ویلیمنسن، بوسچیچ، ۲۰۱۲). این مفهوم از نظریه ذهن گرفته شد و برای اولین بار توسط فوناگی در سال ۱۹۸۹ به طور گسترده‌تر در رابطه با درک تعدادی از اختلالات روانی توسعه یافت (لورنسن، هاتسبوت، فینسترا، بالز و نوم، ۲۰۱۴). با توجه به اهمیت موضوع هدف از پژوهش حاضر ارائه مدل‌یابی نشانه‌های شخصیت مرزی براساس دلبستگی: نقش میانجی تمایز یافتگی خود، ذهنی‌سازی و بدتنظیمی هیجانی می‌باشد. پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به سوال زیر بود:

۱- آیا مدل نشانه‌های شخصیت مرزی براساس دلبستگی با میانجی‌گری تمایز یافتگی خود، ذهنی‌سازی و بدتنظیمی هیجانی دارای برازش است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی و به روش همبستگی (با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری) است. در این مدل، دو دسته متغیر نهفته (مکنون) وجود دارد: دلبستگی متغیر برون‌زا (پیش‌بین/مستقل) و نشانه‌های شخصیت مرزی، ذهنی‌سازی، تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی متغیرهای درون‌زا هستند. نشانه‌های شخصیت مرزی متغیر درون‌زای وابسته (ملاک) و متغیرهای ذهنی‌سازی، تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی متغیرهای درون‌زای میانجی هستند. جامعه آماری مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه

دانشجویان دختر و پسر دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران بود که در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ مشغول به تحصیل بودند. برای انتخاب نمونه پژوهشی از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای استفاده شد. به همین دلیل از بین دانشگاه‌های آزاد اسلامی واقع در استان تهران، ۴ دانشگاه به صورت تصادفی انتخاب شدند، در مرحله دوم از بین رشته‌های تحصیلی هر واحد دانشگاهی برخی رشته‌های تحصیلی به صورت تصادفی انتخاب شد. در مرحله سوم سال ورود به دانشگاه برای هر رشته به صورت جداگانه به صورت تصادفی انتخاب شده و پرسشنامه‌ها در اختیار آن دسته از دانشجویانی قرار گرفت که برای پاسخ به سوال‌های پرسشنامه اعلام آمادگی کردند. برخی از پژوهشگران حداقل حجم نمونه را ۱۰۰ در نظر می‌گیرند و حجم نمونه ۲۰۰ یا بالاتر را مطلوب توصیف می‌کنند (مایر، گامست و گوارینو، ۲۰۰۶). در سال‌های اخیر، روش نسبت آزمودنی به پارامترهای برآورد شده به وسعت در بین پژوهشگران SEM مورد استفاده قرار گرفته است. بر اساس این روش نسبت ۵:۱ آزمودنی‌ها به پارامترهای برآورد شده، حجم نمونه کوچک، نسبت ۱۰:۱ حجم نمونه مناسب و نسبت ۲۰:۱ حجم نمونه مطلوب را به وجود می‌آورد (شوماخر و لوماکس، ۲۰۰۴). استیون (۱۹۹۶) به نقل از مایر، گامست و گوارینو، (۲۰۰۶) نسبت ۱۵ آزمودنی به ازای هر متغیر مشاهده شده و میشل (۱۹۹۳، مایر، گامست و گوارینو، ۲۰۰۶) نسبت ۱۰ تا ۲۰ آزمودنی به ازای هر متغیر مشاهده شده را توصیه می‌کنند. با توجه به این توضیحات و امکان ریزش شرکت کننده‌ها، ۳۷۰ نفر نمونه به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شد.

پرسشنامه شخصیت مرزی^۱: پرسشنامه شخصیت مرزی (BPI) توسط لیشنرینگ در سال ۱۹۹۹ و به منظور سنجش صفات شخصیت مرزی در نمونه‌های بالینی و غیربالینی ساخته شده و بر اساس نظریه کرنبرگ از سازمان‌بندی شخصیت مرزی و همچنین ملاک‌های تشخیصی DSM-IV ساخته شده است. پرسشنامه شامل ۵۳ ماده است و دو سوال آخر پرسشنامه در هیچ یک از طبقات عاملی قرار نمی‌گیرند بنابراین در نسخه ایرانی حذف شده‌اند. این پرسشنامه شامل مقیاس‌هایی برای سنجش آشفتگی هویتی، مکانیزم‌های دفاعی اولیه، واقعیت‌آزمایی آسیب‌دیده و ترس از صمیمیت می‌باشد. لیشنرینگ (۱۹۹۹) ضریب همسانی درونی پرسشنامه را ۰/۶۸ تا ۰/۹۱ و اعتبار بازآزمایی آن را بین ۰/۷۳ تا ۰/۸۹ گزارش کرده است. محمدزاده و رضایی (۱۳۹۰) اعتبار پرسشنامه را در جامعه ایرانی بررسی کردند. تحلیل مولفه‌های اصلی با چرخش پروماکس چهار عامل پیشنهاد نمود که به ترتیب عامل‌های آشفتگی هویتی، مکانیزم‌های دفاعی اولیه، واقعیت‌آزمایی آسیب‌دیده و ترس از صمیمیت نام گرفتند. علاوه بر این، روایی (همزمان با ضریب ۰/۷۰ و همبستگی خرده مقیاس‌ها با کل مقیاس و با یکدیگر با ضرایب ۰/۷۱ تا ۰/۸۰ و سه نوع اعتبار بازآزمایی، تنصیفی و همسانی درونی به ترتیب با ضرایب ۰/۸۰، ۰/۸۳ و ۰/۸۵) بدست آمد. براساس نتایج حاصله ضریب آلفا برای کل پرسشنامه ۸۵/۰ و برای عامل‌های آشفتگی هویتی ۰/۶۸، مکانیزم‌های دفاعی اولیه ۰/۷۲، واقعیت‌آزمایی آسیب‌دیده ۰/۶۶ و ترس از صمیمیت ۰/۶۵ محاسبه شد که رضایت‌بخش می‌باشند. محمدزاده و رضایی (۱۳۹۰) نتیجه‌گیری کردند براساس نتایج حاصله، پرسشنامه شخصیت مرزی (BPI) در جامعه ایرانی روایی و اعتبار مناسبی دارد و در تحقیقات مربوط به شخصیت مرزی به‌عنوان یک ابزار معتبر قابل کاربرد است.

¹ borderline personality inventory

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه تجدید نظر شده در روابط نزدیک - ساختار رابطه^۱: پرسشنامه تجارب مربوط به روابط نزدیک - ساختار رابطه، مبتنی بر رویکرد ابعادی دلبستگی و یکی از پرستفاده‌ترین آزمون‌ها در حوزه‌ی دلبستگی بزرگسالان است. نسخه تجدید نظر شده پرسشنامه تجربیات که جدیدترین مقیاس برای اندازه‌گیری سبک‌های دلبستگی بزرگسالان است در سال ۲۰۰۰ توسط فرالی، والرو برنان و بر اساس مقیاس سبک‌های دلبستگی (برنان، کلارک و شاور، ۱۹۹۸) ساخته شده. این پرسشنامه، ابزار خودگزارش دهی جدیدی است که اضطراب و اجتناب مرتبط با دلبستگی را با ۳۶ سوال در چهار حوزه مختلف وابستگی به مادر، پدر، دوستان و شریک عاطفی ارزیابی می‌کند و شامل نه بخش است که در هر چهار حوزه استفاده شده‌اند. در هر حوزه شش سوال اول برای سنجش بعد اجتنابی و سه سوال آخر برای سنجش بعد اضطرابی است. هر حوزه بر اساس مقیاس لیکرت هفت درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. هر فرد در بعد اجتنابی نمره‌ای بین ۶ تا ۴۲ و سه تا ۲۱ در بعد اضطرابی کسب می‌کند. چهار سوال اول به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. نمرات بالاتر نشان دهنده مقدار بیشتری از دلبستگی نایمن در حوزه رابطه است. موریرا، مارتینز، گویا و کاناوارو (۲۰۱۵) اعتبار پرسشنامه را بررسی کرده و ساختار دو عاملی آن را مورد تایید قرار دادند. روچا، پیکروتو، ناکانو، موتو و ویتوپر (۲۰۱۷) نیز با تایید ساختار دو عاملی این پرسشنامه، دامنه آلفای کرونباخ را بین ۰/۷۸ تا ۰/۹۱ گزارش کردند. آلفای کرونباخ دلبستگی اجتنابی به مادر، پدر، شریک عاطفی و دوست به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۸۶، ۰/۷۸ و ۰/۸۵ و آلفای کرونباخ دلبستگی اضطرابی به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۹۱، ۰/۸۹ و ۰/۸۸ گزارش شد. پوراوری، قنبری، زاده محمدی و پناغی (۱۳۹۳) با بررسی نتایج تحلیل عاملی نشان دادند مدل دو عاملی با استفاده از دو عامل اجتناب و اضطراب در هر حوزه، در جامعه‌ی ایرانی برازش دارد. ضریب آلفای کرونباخ برای دلبستگی اجتنابی در رابطه با مادر را ۰/۸۶، پدر ۰/۸۵، دوست ۰/۸۲ و دلبستگی اضطرابی را به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۶ و ۰/۸۳ گزارش کردند. همچنین ضریب آلفای کرونباخ، برای نمره کل دلبستگی اجتنابی و اضطرابی را به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۸۲ محاسبه کردند؛ علاوه بر این، ضریب بازآزمایی این پرسشنامه پس از دو هفته فاصله‌ی زمانی بین ۰/۶۹ تا ۰/۸۰ بود.

۲. پرسشنامه تمایز یافتگی خود^۲: پرسشنامه تمایز یافتگی خود نخستین بار در سال ۱۹۹۸ توسط اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) با ۴۳ سوال طراحی و اجرا شد، سپس اسکورن و اسمیت (۲۰۰۳) آن را مورد تجدید نظر قرار دادند. این پرسشنامه ۴۵ سوال دارد و پاسخدهی به پرسش‌ها با مقیاس شش گزینه‌ای لیکرت از ۱ (به هیچ وجه درباره من درست نیست) تا ۶ (کاملاً درباره من درست است) انجام می‌شود. نمره بالا به معنای تمایز یافتگی و نمره پایین به معنای تمایز نیافتگی است. پرسشنامه ۴ خرده مقیاس دارد: ۱- واکنش پذیری عاطفی^۳: بازتاب دهنده درجه‌ای که فرد به محرک محیطی با حساسیت بیش از حد یا با تغییر پذیری عاطفی پاسخ می‌دهد؛ ۲- جایگاه من^۴ که در کنار تعریف واضح حس خود، میزان وفاداری به عقاید شخصی را در

¹ Experiences in Close Relationships – Relationship Structures

² Differentiation of Self Inventory

³ Emotional Reactivity

⁴ I Position

زمانی مشخص می‌کند که فرد مجبور به انجام خلاف عقاید خود است؛ ۳- گریز هیجانی^۱ نشان دهنده احساس ترس از صمیمیت و احساس آسیب‌پذیری بیش از حد در ارتباط با دیگران است. آیت‌های مرتبط با این خرده‌مقیاس نشان دهنده ترس از روابط صمیمانه، رفتارهای دفاعی است. سرانجام ۴- هم‌آمیختگی با دیگران^۲، نشاندهنده درگیری در روابط بیش از حد عاطفی با دیگران است. برای محاسبه نمره گذاری کلی این پرسشنامه نمرات آیت‌های هر یک از خرده‌مقیاس‌ها با هم جمع می‌شوند. اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) همسانی درونی برای کل مقیاس را ۰/۸۸ و برای خرده‌مقیاس‌های واکنش هیجانی ۰/۸۳، گریز هیجانی ۰/۸۰، آمیختگی با دیگران ۰/۸۲ و جایگاه من ۰/۸۰ گزارش کردند. در ایران، یونسی (۱۳۸۵) برای بررسی ساختار عاملی پرسشنامه از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده کرد؛ بعد از اجرای تحلیل عاملی چهار عامل به دست آمد. روایی محتوایی این پرسشنامه به روش همسانی درونی را نیز ۰/۸۵ گزارش کرد.

۳. مقیاس دشواری تنظیم هیجانی^۳ (DERS): دشواری تنظیم هیجان (گرتز و رومر، ۲۰۰۴) یک ابزار ۳۲ گویه‌ای است که سطوح نقص و نارسایی تنظیم هیجانی فرد را در اندازه‌های پنج درجه‌ای از ۱ (تقریباً هرگز) تا (تقریباً همیشه) در شش زمینه به شرح زیر می‌سنجد: عدم پذیرش هیجان‌های منفی، دشواری در انجام رفتارهای هدفمند مواقع درماندگی، دشواری در مهار رفتارهای تکانشی مواقع درماندگی، دستیابی محدود به راهبردهای اثربخش تنظیم هیجان، فقدان آگاهی هیجانی و فقدان شفافیت هیجانی. از مجموع نمره شش زیرمقیاس آزمون، نمره کل فرد برای دشواری تنظیم هیجان محاسبه می‌شود. نمره بیشتر در هر یک از زیرمقیاس‌ها و کل مقیاس، نشانه دشواری بیشتر در تنظیم هیجان است. ویژگی‌های روانسنجی مقیاس دشواری تنظیم هیجان شامل همسانی درونی، پایایی بازآزمایی و روایی سازه و پیش بین در نمونه‌های بالینی و غیربالینی در پژوهش‌های خارجی تایید شده است (گرتز و تول و بائر، ۲۰۱۰؛ گرتز و رومر، ۲۰۰۴). ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی مقیاس دشواری تنظیم هیجان در نمونه‌های بالینی و غیربالینی مورد بررسی و تایید قرار گرفته اند (بشارت و بزازیان، ۱۳۹۳). در این پژوهش‌ها، ضرایب آلفای کرونباخ برای پرسش‌های عدم پذیرش هیجان‌های منفی از ۰/۷۳ تا ۰/۸۸؛ برای دشواری در انجام رفتارهای هدفمند از ۰/۷۲ تا ۰/۸۹، دشواری در مهار رفتارهای تکانشی از ۰/۷۵ تا ۰/۹۰، دستیابی محدود به راهبردهای اثربخش تنظیم هیجان از ۰/۷۶ تا ۰/۸۵، فقدان آگاهی هیجانی از ۰/۷۲ تا ۰/۸۶، فقدان شفافیت هیجانی از ۰/۷۷ تا ۰/۹۰ و برای نمره کل مقیاس از ۰/۷۹ تا ۰/۹۲ به دست آمده است. این ضرایب همسانی درونی نسخه فارسی مقیاس را تایید می‌کنند. پایایی بازآزمایی نمره کل مقیاس برای نمونه‌های بالینی و غیربالینی در دو نوبت با فاصله‌های ۴ تا ۶ هفته‌ای ۰/۷۱ تا ۰/۸۷ به دست آمد. این ضرایب که در سطح معناداری ۰/۰۱ درصد معنادارند، پایایی مقیاس را تایید می‌کنند. روایی همگرا و تشخیصی مقیاس دشواری تنظیم هیجان از طریق اجرای همزمان مقیاس سلامت روانی، پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان و فهرست عواطف مثبت و منفی محاسبه شده و مورد تایید قرار گرفته است (بشارت و بزازیان، ۱۳۹۳).

روش اجرا

¹ Emotional Cut Off

² Fusion with others

³ Difficulties in emotion regulation scale

ملاحظات اخلاقی پژوهش حاضر به شرح ذیل بود: ۱- کلیه شرکت‌کنندگان به صورت شفاهی اطلاعاتی در مورد پژوهش دریافت کرده و در صورت تمایل و با کسب رضایت آگاهانه در پژوهش مشارکت نمودند. ۲- این اطمینان به آزمودنی‌ها داده شد که تمام اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار خواهند گرفت. ۳- به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان ثبت نشد. ۴- برای اطمینان از روند کار، کلیه پرسش‌نامه‌ها توسط خود پژوهش‌گر اجرا شد. در پژوهش حاضر میانگین، انحراف معیار، همبستگی و نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش با استفاده از آمار توصیفی بررسی شد. همچنین به منظور تحلیل داده‌ها و پاسخ به پرسش‌های پژوهش از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده می‌شود که بعد از تحلیل عاملی تاییدی - در قسمت مدل اندازه‌گیری- در قسمت مدل معادله ساختاری روابط علی موجود میان متغیرهای مکنون مورد بررسی قرار می‌گیرد. در قسمت مدل تابع ساختاری شدت روابط علی (مستقیم، غیر مستقیم و کل) میان متغیرهای مکنون و مقدار واریانس تبیین شده در کل مدل مشخص می‌شود. برای این کار از نرم افزار SPSS و Amos نسخه ۲۱ استفاده شد.

یافته‌ها

۴۷ درصد پاسخگویان مردان و ۵۳ درصد از پاسخگویان زن بودند. میانگین سنی پاسخگویان، ۲۵/۳ سال با انحراف معیار ۷/۴۸ می‌باشد. کمترین سن ۲۰ سال و بیشترین سن ۳۱ سال می‌باشد. بیش‌ترین تحصیلات مربوط به تحصیلات کارشناسی (۵۷ درصد) و کمترین آن مربوط به تحصیلات کارشناسی ارشد (۴۳ درصد) بود.

جدول ۱. آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	تورم واریانس	دوربین واتسون
آشفستگی هویتی	۲۷/۲۱	۸/۲۵	۰/۳۳۱	-۰/۲۰۵	۲/۳۶	۱/۷۰
شخصیت مرزی	۳۰/۷۶	۱۰/۳۸	۰/۳۷۰	-۰/۲۴۳	۲/۷۰	۱/۷۰
اولیه واقعیت‌آزمایی آسیب‌دیده	۲۲/۵۵	۷/۸۱	۰/۳۶۵	-۰/۱۲۲	۱/۴۱	۱/۷۰
ترس از صمیمیت	۱۸/۱۶	۵/۱۹	۰/۰۷۹	-۰/۷۰۹	۱/۷۸	۱/۷۰
سبک دلبستگی	۲۴/۴۱	۶/۱۶	-۰/۲۲۵	-۰/۵۰۵	۱/۰۲	۱/۷۰
بعد اضطرابی	۸/۹۸	۲/۱۰	-۰/۴۶۹	۰/۳۹۱	۱/۸۹	۱/۷۰
واکنش هیجانی	۳۷/۲۹	۹/۶۷	-۰/۱۰۸	-۰/۳۴۹	۱/۹۳	۱/۷۰
تمایز یافتگی خود	۴۲/۸۰	۱۲/۵۱	-۰/۳۲۹	-۰/۱۵۴	۲/۰۹	۱/۷۰
آمیختگی با دیگران	۳۶/۸۴	۱۰/۱۷	-۰/۴۳۵	-۰/۲۴۷	۱/۳۲	۱/۷۰
جایگاه من	۲۹/۷۷	۷/۵۲	۰/۳۳۱	-۰/۲۰۵	۲/۳۶	۱/۷۰

آمیختگی با دیگران	۳*	۲*	۴*	۲*	۴*	۴*	۴*	۵*	۳*	۱
جایگاه من	۱*	۴*	۴*	۲*	۱*	۴*	۴*	۰/۹	۰/۴	۱
عدم پذیرش هیجان	۱*	۴*	۲*	۳*	۲*	۳*	۲*	۰/۸	۰/۴	۱
دشواری رفتار	۱*	۴*	۲*	۳*	۱*	۱*	۲*	۰/۹	۰/۴	۱
دشواری در مهار	۲*	۴*	۳*	۴*	۲*	۳*	۴*	۰/۷	۰/۴	۱
دستیابی محدود	۱*	۴*	۲*	۳*	۲*	۳*	۲*	۰/۹	۰/۴	۱
فقدان آگاهی	۱*	۴*	۲*	۳*	۲*	۳*	۲*	۰/۸	۰/۴	۱

*P<0/01

بر اساس جدول ۲، ضرایب همبستگی بین خرده مقیاس‌های نشانه‌های شخصیت مرزی، دلبستگی، تمایز یافتگی خود، ذهنی سازی و بدتنظیمی هیجانی از نظر آماری معنادار بود ($P < 0/05$). نتایج مربوط به اجرای مدل اولیه در حالت استاندارد به همراه برخی از مهمترین شاخص‌های برازش مدل در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	شاخص‌های نیکویی برازش	مقادیر مطلوب	مقادیر قبل از اصلاح	نتیجه گیری
مطلق	آزمون نیکویی برازش مجذور کای (χ^2)	Nil	۴۲۴/۲۰۴	-
	شاخص نیکویی برازش (GFI)	≥ 0.90	۰/۹۸۴	برازش قابل قبول
	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)	≥ 0.90	۰/۹۷۱	برازش قابل قبول
تطبیقی	شاخص استاندارد شده برازش (NFI)	≥ 0.90	۰/۹۱۱	برازش قابل قبول
	شاخص برازش تطبیقی (CFI)	≥ 0.90	۰/۸۹۲	برازش غیر قابل قبول
	شاخص برازش تطبیقی (TLI)	≥ 0.90	۰/۸۹۰	برازش غیر قابل قبول
	شاخص برازش نسبی (RFI)	≥ 0.90	۰/۹۱۱	برازش قابل قبول

مقتصد	شاخص برازش هنجار شده (PNFI)	≤ 0.5	0.524	برازش قابل قبول
ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA)		≥ 0.08	0.083	برازش غیر قابل قبول
نسبت مجذور کای به درجات آزادی (χ^2 / df)		≥ 3	3/421	برازش غیر قابل قبول
درجه آزادی (df)		≤ 0	124	
(p) ارزش		≥ 0.05	0.000	برازش قابل قبول

با توجه به جدول ۳، آماره‌های بدست آمده از سه شاخص تطبیقی، مطلق و مقتصد نشان می‌دهد که مدل بدست آمده پس از تصحیح دارای برازش‌های قابل قبول است و مدل در مسیر خطاها و واریانس‌های بدست آمده صحیح می‌باشد. در جدول ۴ مقادیر بدست آمده از آماره‌های وزنی رگرسیونی جهت تعیین مقادیر اثر (B) با توجه به سطح معنی‌داری بدست آمده از نسبت بحرانی مشاهده می‌شود که نشان دهنده ی مقادیر اثر معنا دار خرده مقیاس‌ها بر متغیر کلی و متغیر برون زا (دلبستگی، تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی) بر متغیر درون زای نهایی (نشانه‌های شخصیت مرزی) می‌باشد.

جدول ۴. آماره‌های وزنی رگرسیون و نسبت‌های بحرانی متغیرهای پژوهش

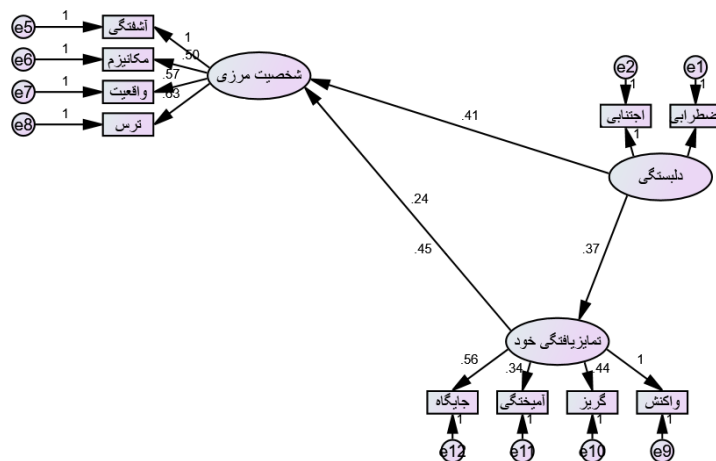
متغیر برون زا	جهت	متغیر درون زا	b	β	آماره t	P
دلبستگی	←	نشانه‌های شخصیت مرزی	0.524	0.411	6/204	0.001
تمایز یافتگی خود	←	نشانه‌های شخصیت مرزی	0.354	0.243	4/854	0.001
بدتنظیمی هیجانی	←	نشانه‌های شخصیت مرزی	0.412	0.310	5/238	0.001

مقادیر استاندارد شده و استاندارد نشده ی مسیرهای پیش بینی متغیرهای پژوهش برون زا را بر متغیر درون زا با یکدیگر را با توجه به مقدار t بدست آمده در مدل را نشان می‌دهد. به طور کلی تمامی مقادیر بدست آمده معنا دار می‌باشد و نشان دهنده پیش بینی معنا دار است. همچنین دلبستگی ($\beta=0.41$) دارای اثر مستقیم بر نشانه‌های شخصیت مرزی است ($P<0.001$). به طور کلی متغیر دلبستگی توان پیش بینی ($R^2=0.21$) از متغیر نشانه‌های شخصیت مرزی را دارا می‌باشند، که ۲۱ درصد از نشانه‌های شخصیت مرزی توسط متغیر دلبستگی در مسیرهای مستقیم قابل تبیین می‌باشد. مسیرهای غیر مستقیم در نظر گرفته شده با توجه به مقادیر استاندارد شده (β) به دست آمده، مسیر غیر مستقیم، سبک‌های دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی از طریق نقش میانجی تمایز یافتگی خود و بدتنظیمی هیجانی با توجه به روش برآورد بوت استرپ مورد تایید واقع گردید.

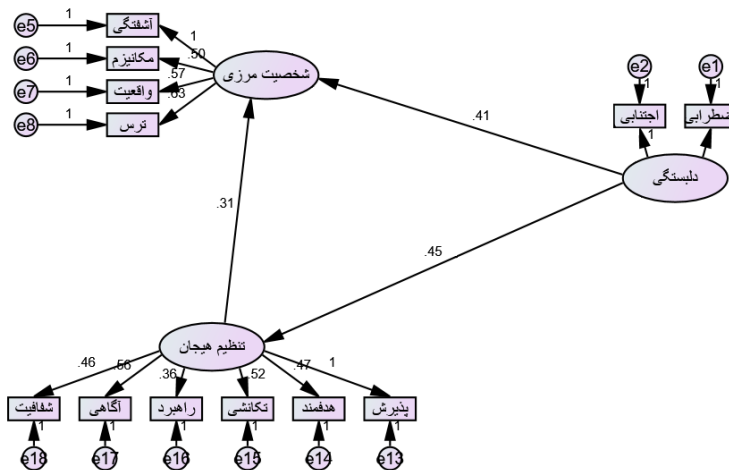
جدول ۵. برآورد غیر مستقیم مدل با استفاده از روش بوت استرپ

متغیر	B	حد	حد بالا	معنی‌داری
		پایین		

۰/۰۰۱	۰/۳۸۷	۰/۱۵۹	۰/۳۱۰	سبک دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی از طریق نقش میانجی تمایز یافتگی خود
۰/۰۰۱	۰/۴۱۴	۰/۱۹۷	۰/۳۷۷	سبک دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی از طریق نقش میانجی ذهنی‌سازی
۰/۰۰۰	۰/۴۵۹	۰/۲۲۷	۰/۴۰۷	سبک دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی از طریق نقش میانجی بدتنظیمی هیجانی

مدل ۱. مدل نهایی مسیره‌های آزمون شده به همراه آماره‌های پیش بینی استاندارد شده سبک‌های دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی از طریق میانجی نقش تمایز یافتگی خود

مدل ۲. مدل نهایی مسیره‌های آزمون شده به همراه آماره‌های پیش بینی استاندارد شده دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی از طریق نقش میانجی بدتنظیمی هیجانی

بحث و نتیجه گیری

با توجه به یافته‌های بدست آمده پس از تصحیح دارای برازش‌های قابل قبول است و مدل در مسیر خطاها و واریانس‌های بدست آمده صحیح می‌باشد. مقادیر بدست آمده از آماره‌های وزنی رگرسیونی جهت تعیین

مقادیر اثر (B) با توجه به سطح معنی‌داری بدست آمده از نسبت بحرانی نشان دهنده ی اثر معنادار خرده مقیاس‌ها بر متغیر کلی و متغیر برون‌زا (دلبستگی، تمایز یافتگی خود، ذهنی‌سازی و بدتنظیمی هیجانی) بر متغیر درون‌زای نهایی (نشانه‌های شخصیت‌مرزی) بود. نتایج این پژوهش با پژوهش پورمحمد و جهانگیری (۱۳۹۸)؛ پورشهریار، علیزاده و رجایی نیا (۱۳۹۷)؛ کریمی، فرحبخش، سلیمی بجستانی و معتمدی (۱۳۹۷)؛ احمدی، بافنده قراملکی و داداشی (۱۳۹۷)؛ داداشی، احمدی، بافنده قراملکی (۱۳۹۷)؛ همایی نژاد، کربلایی محمد میگونی و تقی‌لو (۱۳۹۷)؛ گودابوت، دسپی، رانتز و بریر (۲۰۱۹)؛ گود (۲۰۱۹)؛ سیتو، فوناگی و لویتن (۲۰۱۹) همسو بود.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که افراد با اختلال شخصیت‌مرزی هیجان‌ها را به صورت بسیار افراطی تجربه می‌کنند و غالباً گزارش می‌دهند که حساسیت و گوش‌بزرگی بالایی به واقعیت‌های درونی و بیرونی دارند (کریستی، جنتلی، کوت، پالمبا، باربوی و همکاران، ۲۰۱۷). افراد دچار اختلال شخصیت‌مرزی به منظور کاهش عواطف منفی از بدتنظیمی هیجانی استفاده می‌کنند و این بدتنظیمی هیجانی به جای اینکه عواطف منفی را کاهش دهند، باعث تشدید آن می‌شوند (چوی، فینچ، ماسلند، جنکینز و آنرو، ۲۰۱۷). تشدید این عواطف به نوبه‌ی خود منجر به افزایش مشکلات در زمینه‌ی تنظیم هیجان و مدیریت هیجان‌ها می‌شود. این بیماران به منظور کنار آمدن و کنترل حالات هیجانی شدید، اغلب درگیر رفتارهای تکانشی و غیرانطباقی می‌شوند، مثلاً از پرخاشگری و خشونت فیزیکی استفاده می‌کنند (ترول، فریمن، و ربارز، چوت، هل و همکاران، ۲۰۱۸). افراد با شخصیت‌مرزی، اساساً نوعی بدکارکردی در سیستم تنظیم هیجان دارند و الگوهای رفتاری مشاهده شده در بیماران مرزی، در واقع نتایج غیرقابل اجتناب همین بدکارکردی در سیستم تنظیم هیجان است (چه هیجان‌های مثبت و چه هیجان‌های منفی). بدتنظیمی هیجانی از آسیب‌پذیری هیجانی ناشی می‌شود. آسیب‌پذیری هیجانی به نوعی آمادگی بیولوژیکی جهت ابتلا به بی‌ثباتی عاطفی اشاره دارد و معمولاً شامل حساسیت و واکنش‌پذیری افراطی به محرک هیجانی و بازگشت کند یا تاخیری به خط پایه‌ی برانگیختگی هیجانی می‌شود. در واقع نقص‌هایی که در تنظیم هیجان وجود دارد، بواسطه ناتوانی بیماران مرزی در زمینه‌های زیر می‌باشد: بازداری رفتارهای فاقد کارکرد وابسته به خلق، سازماندهی رفتار در قالب اهدافی مشخص (بیمار حتی زمانی که خلق نسبتاً متعادلی دارد، باز هم در این زمینه ناتوان است)، عوم توجه به محرک‌های برانگیزاننده هیجان (ناتوانی در زمینه حواس برگردانی)، اجتناب شناختی و عاطفی از هیجان‌ها و تجربه‌ی هیجانی منفی و افراطی ثانویه (فارون، راستین، بلادر، بوسچ، چاپلدرس و همکاران، ۲۰۱۹).

گودال و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهش خود که به بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و بدتنظیمی هیجانی و ذهنی‌سازی مطرح کردند بدتنظیمی هیجانی با دلبستگی اجتنابی رابطه معنی‌دار و دلبستگی مضطرب با دشواری در انجام رفتارهای هدفمند و دلبستگی اجتنابی با بدتنظیمی هیجانی رابطه دارد. سبک‌های دلبستگی، شکل‌گیری و رشد توانمندی‌های مرتبط با بدتنظیمی هیجانی را از کودکی تحت تاثیر قرار می‌دهند (هیرسچ، چاوونن، ریچمن و کریستنسن، ۲۰۱۹). اختلال در تنظیم هیجان و نارسایی در شناسایی و ابراز هیجان‌ها را در پی خواهد داشت. افراد اجتنابی راهبردهای کاملاً متفاوت برای تنظیم هیجان به کار می‌برند. افراد با سبک دلبستگی اجتنابی هنگام تنظیم هیجانات، تلاش می‌کنند تا هر حالت هیجان را که

نامتجانس با هدف سیستم دلبستگی غیرفعال باشد، بازداری یا مانع شوند. برخلاف افراد اجتنابی که تمایل به دیدن هیجان‌ات منفی به عنوان هدف نامتجانس دارند (حالاتی که باید به طور موثر و خنثی هدایت شوند)، افراد دلبسته اضطرابی تمایل به درک هیجان‌ات منفی به عنوان همخوان با اهداف دلبستگی دارند و در نتیجه به حفظ و مبالغه کردن آنها تمایل دارند. افراد با دلبستگی اضطرابی، با میل انجام شده که موجب توجه و محافظت قابل اطمینان بیشتر نگاره‌های دلبستگی در آنها می‌شود، هدایت می‌شوند (پیکارد، تونسن، کاپوتی و گرنیر، ۲۰۱۷). یک راه برای رسیدن به این هدف، حفظ سیستم دلبستگی به صورت فعال مزمن و شدید برای جلب توجه، تا زمانی که حس رضایت بخش امنیت به دست آید، افراد دلبستگی مضطرب تمایل به اغراق وجود و شدت تهدیدات دارند و در مورد دسترس ناپذیری نگاره‌های دلبستگی حساس باقی می‌مانند (بوناج، گونزالز و کراح، ۲۰۱۹). فعال بودن زیاد هیجان‌ات منفی می‌تواند سبب حل مشکلات غیرضروری شود. در حقیقت، حل مشکلات ممکن است تمایل فرد مضطرب به ادامه موقعیت‌های مشکل ساز بی‌نتیجه کند و ابراز نیازمندی و نارضایتی ادامه یابد. علاوه بر این حل مشکل برخلاف خودتفسیری فرد مضطرب به عنوان درمانده و بی‌کفایت کار می‌کند و شایستگی بیش از حد ممکن توجه و حمایت نگاره‌های دلبستگی را کاهش دهد. مطالعات نشان می‌دهند که این توانایی در متن یک رابطه دلبستگی ایمن شکل می‌گیرد، در مقابل گسستگی در روابط دلبستگی، به ویژه وقتی با نقایص محیطی و آسیب‌پذیری ژنتیکی همراه می‌شود؛ با آسیب در ذهنی‌سازی ارتباط دارد (ارشاد و آقاجانی، ۱۳۹۷). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که چنین آسیب‌هایی نقش مهمی در طیف وسیعی از اختلالات و مشکلات رفتاری مانند اختلال شخصیت مرزی، افسردگی، اختلالات خوردن و سایر اختلالات بازی می‌کند.

یک فرد تمایز یافته در مورد هویت خودش امنیت دارد و می‌تواند به طور آزادانه وارد ارتباطات صمیمی شود، اهداف معنی داری را دنبال کند و به احتمال بیشتری در همه ابعاد زندگی خودش موفق شود. تمایز یافتگی فرد را قادر می‌سازد تا بین عملکرد هیجانی و عقلانی از یک سو و روابط صمیمانه و خودمختاری از سوی دیگر تعادل ایجاد کند. افراد با سطح بالای تمایز یافتگی دارای انعطاف‌پذیری نقشی، تماس صمیمی بیشتر و از لحاظ هیجانی ظرفیت بالاتری برای نزدیکی و صمیمیت دارند (ژانگ و ژانگ، ۲۰۱۸). این افراد می‌توانند با تفاوت در عقاید با احساسات تهدیدزای دیگران بیشتر کنار بیایند و در موقعیت‌های تنش‌زا بهتر عمل کنند. ویژگی استدلالی، خودپیروی، هدفمندی، متعادل بودن، قضاوت اجتماعی درست، انتظارات تعدیل شده قدرت تصمیم‌گیری قوی، خود کنترل بودن، مقاوم در برابر اضطراب و قابل اعتماد بودن فرد را قادر می‌سازد تا موضع شخصی را در روابط حفظ کند (مالکیت افکار، رفتار و احساسات فرد و حفظ یک هدایت درونی) در حالی که بر صمیمیت و تماس با سایرین ارزش می‌گذارد. فرد با تمایز یافتگی بالا سازگاری بهتر و بیشتر و توانایی بالاتری برای کنار آمدن با استرس را دارد و صمیمیت عاطفی بیشتری را نیز ضمن تشخیص و حفظ مرزهای مناسب تجربه می‌کند (سلولن، فی و هامالینن، ۲۰۱۸). لذا بر این اساس می‌توان گفت احتمالاً چنین ویژگی‌هایی توانسته است بر علائم ویژگی شخصیت مرزی همچون آشفتگی هویت، مکانیزم-های دفاعی، اثر بگذارد. همانگونه که پژوهشگران خصیصه تمایز یافتگی گزارش کرده‌اند افراد تمایز یافته با تکیه بر استدلال، خودپیروی بودن، هدفمند بودن، متعادل بودن، قضاوت اجتماعی درست، انتظارات تعدیل شده، قدرت تصمیم‌گیری قوی، خود کنترل بودن، مقاوم در برابر اضطراب و قابل اعتماد بودن سازگاری بیشتری نشان می‌دهند. بنابراین در شخصیت مرزی نمره پایین‌تری دریافت می‌کنند. یعنی اثرگذاری

تمایز یافتگی خود بر کاهش ویژگی‌های شخصیت مرزی از طریق ناگویی خلقی صورت می‌گیرد. به عبارت دیگر مجموعه ویژگی‌های افراد واجد ذهن آگاهی و تمایز یافتگی در ترکیب با توانایی در ابراز هیجانات باعث کاهش علائمی همچون آشفتگی هویت، مکانیزم‌های دفاعی، واقعیت آزمایی دارد.

پژوهش حاضر، همانند هر پژوهش دیگر محدودیت‌هایی داشته است، که بیان آن‌ها می‌تواند یافته‌ها و پیشنهاد‌های پژوهش را تصریح کرده و پژوهشگران بعدی را در اتخاذ تدابیر مؤثر برای مقابله با تهدید روایی درونی و بیرونی طرح‌های پژوهشی یاری دهد. محدودیت‌های اساسی پژوهش حاضر به قرار زیر می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر محدود به کلیه دانشجویان دختر و پسر دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد شهر تهران می‌باشد و احتمالاً قابل تعمیم به دانشجویان در مناطق دیگر نمی‌باشد. پیچیدگی و فراوان بودن ابعاد متغیرهای تحقیق و در نتیجه زیاد بودن تعداد سوالات پرسشنامه‌ها که سبب خستگی و کلافگی برخی از آزمودنی‌ها در پاسخگویی بدان‌ها شده بود. ماهیت مقطعی و غیرآزمایشی این تحقیق یکی از محدودیت‌های پژوهش است که دستیابی به نتیجه گیری علی را محدود می‌سازد. یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش حاضر خودگزارشی بودن ابزارهای مورد استفاده است. پیشنهاد می‌شود که این پژوهش در سایر شهرها به منظور مقایسه با یافته‌های این پژوهش انجام گیرد. نقش استرسورهای منفی زندگی در پژوهش‌های بعدی، به این دلیل که فهم و درک راه‌ها و مسیرهای گوناگون که منتهی به اختلال شخصیت مرزی می‌شود را در چهارچوب مدل استرس-آسیب پذیری ممکن بسازد، در نظر گرفته شود. پیشنهاد می‌شود که تحقیقات کیفی در این زمینه نیز اجرا شود. با توجه به اثر بدتنظیمی هیجانی به صورت غیرمستقیم از طریق دلبستگی بر نشانه‌های شخصیت مرزی پیشنهاد می‌شود تا رویکردهای روان‌درمانی در بهبود مشکلات تنظیم هیجان اجرا گردد. تمایز یافتگی خود نقش میانجی گرانه‌ی مهمی در رابطه بین دلبستگی و نشانه‌های شخصیت مرزی دارد و لازم است تا در موقعیت‌های درمانی بیشتر مورد توجه درمانگران قرار گیرد.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند. پس از اتمام پژوهش گروه گواه نیز تحت مداخله قرار گرفتند.

سپاسگزاری

نویسندگان پژوهش حاضر بر خود لازم دانستند که از کلیه افرادی که در پژوهش شرکت نمودند، کمال تشکر و سپاس خود را ابراز نماید.

مشارکت نویسندگان

پژوهش حاضر حاصل اقتباس از طرح پژوهشی نویسنده اول بود که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد به تصویب رسیده است. نویسنده این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نقش داشت.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- پورشهریار، ح؛ علیزاده، ح؛ رجایی نیا، ک. (۱۳۹۷). تجربه آزار هیجانی کودکی و ویژگی‌های اختلال شخصیت مرزی در بزرگسالی: نقش واسطه‌ای سبک‌های دلبستگی و تنظیم هیجانی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*. ۲۴ (۲): ۱۴۸-۱۶۳.
- پورمحمد، پ؛ جهانگیری، ز. (۱۳۹۸). نقش تروماهای دوران کودکی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی صفات شخصیت مرزی در جمعیت غیربالینی. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*. ۱۴ (۲): ۱-۹.
- داداشی، س؛ احمدی، ع؛ بافنده قراملکی، ح. (۱۳۹۷). بررسی بدکارکردی‌های عصب روانشناختی و نقص نظریه ذهن در افراد با رگه‌های اختلال شخصیت مرزی. *فصلنامه علمی - پژوهشی عصب روانشناسی*. ۴ (۱۳): ۱۵۸-۱۳۹.
- کریمی، ف؛ فرحبخش، ک؛ سلیمی بجستانی، ح؛ معتمدی، ع. (۱۳۹۷). رابطه بین ذهنی‌سازی با اضطراب و اجتناب مرتبط با دلبستگی در دختران نوجوان. *تحقیقات علوم رفتاری*. ۴: ۵۳۹-۵۴۸.
- همایی نژاد، ه؛ کربلایی محمد میگونی، ا؛ تقی‌لو، ص. (۱۳۹۷). الگوی ساختاری آسیب کودکی، راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و نشانه‌های شخصیت مرزی. *روان‌شناسی بالینی*. ۱۰ (۳): ۳۵-۴۸.

References

- Bales, D., van Beek, N., Smits, M., Willemsen, S., Busschbach, J. J., Verheul, R., & Andrea, H. (2012). Treatment outcome of 18-month, day hospital mentalization-based treatment (MBT) in patients with severe borderline personality disorder in the Netherlands. *Journal of personality disorders*, 26(4), 568-582.
- Bateman, A., O'Connell, J., Lorenzini, N., Gardner, T., & Fonagy, P. (2016). A randomised controlled trial of mentalization-based treatment versus structured clinical management for patients with comorbid borderline personality disorder and antisocial personality disorder. *BMC psychiatry*, 16(1), 304.
- Beblo, T., Pastuszak, A., Gripenstroh, J., Fernando, S., Driessen, M., Schütz, A., ... & Schlosser, N. (2010). Self-reported emotional dysregulation but no impairment of emotional intelligence in borderline personality disorder: an explorative study. *The Journal of nervous and mental disease*, 198(5), 385-388.
- Bonache, H., Gonzalez-Mendez, R., & Krahe, B. (2019). Adult attachment styles, destructive conflict resolution, and the experience of intimate partner violence. *Journal of interpersonal violence*, 34(2), 287-309.
- Bowen, M. (1978). *Family Therapy in Clinical Practice*. New York: Jason Aronson.

- Choi-Kain, L. W., Finch, E. F., Masland, S. R., Jenkins, J. A., & Unruh, B. T. (2017). What works in the treatment of borderline personality disorder. *Current behavioral neuroscience reports*, 4(1), 21-30.
- Cristea, I. A., Gentili, C., Cotet, C. D., Palomba, D., Barbui, C., & Cuijpers, P. (2017). Efficacy of psychotherapies for borderline personality disorder: a systematic review and meta-analysis. *Jama psychiatry*, 74(4), 319-328.
- Donegan, N. H., Sanislow, C. A., Blumberg, H. P., Fulbright, R. K., Lacadie, C., Skudlarski, P., ... & Wexler, B. E. (2013). Amygdala hyperreactivity in borderline personality disorder: implications for emotional dysregulation. *Biological psychiatry*, 54(11), 1284-1293.
- Faraone, S. V., Rostain, A. L., Blader, J., Busch, B., Childress, A. C., Connor, D. F., & Newcorn, J. H. (2019). Practitioner Review: Emotional dysregulation in attention-deficit/hyperactivity disorder—implications for clinical recognition and intervention. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60(2), 133-150.
- Fatter, D. M., & Hayes, J. A. (2013). What facilitates countertransference management? The roles of therapist meditation, mindfulness, and self-differentiation. *Psychotherapy Research*, 23(5), 502-513.
- Fraley, R. C., Hudson, N. W., Heffernan, M. E., & Segal, N. (2015). Are adult attachment styles categorical or dimensional? A taxometric analysis of general and relationship-specific attachment orientations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 109(2), 354.
- Fraley, R. C., Roisman, G. I., Booth-LaForce, C., Owen, M. T., & Holland, A. S. (2013). Interpersonal and genetic origins of adult attachment styles: A longitudinal study from infancy to early adulthood. *Journal of personality and social psychology*, 104(5), 817.
- Godbout, N., Daspe, M. È., Runtz, M., Cyr, G., & Briere, J. (2019). Childhood maltreatment, attachment, and borderline personality-related symptoms: Gender-specific structural equation models. *Psychological trauma: theory, research, practice, and policy*, 11(1), 90.
- Good, J. (2019). The Effects of Attachment Anxiety on Trait Anxiety and Borderline Personality Symptoms through Specific Pathways of Emotion Regulation.
- Hinojosa, A. S., McCauley, K. D., Randolph-Seng, B., & Gardner, W. L. (2014). Leader and follower attachment styles: Implications for authentic leader-follower relationships. *The Leadership Quarterly*, 25(3), 595-610.
- Hirsch, O., Chavanon, M., Riechmann, E., & Christiansen, H. (2018). Emotional dysregulation is a primary symptom in adult Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD). *Journal of affective disorders*, 232, 41-47.
- Kaess, M., Brunner, R., & Chanen, A. (2014). Borderline personality disorder in adolescence. *Pediatrics*, 134(4), 782-793.
- Kim, S. O., & Jeon, Y. J. (2013). A study on relationships among university students' self-differentiation, self-esteem and mental health: Focused on depression and anxiety. *Korean Journal of Human Ecology*, 22(4), 539-558.
- Laurensen, E. M., Hutsebaut, J., Feenstra, D. J., Bales, D. L., Noom, M. J., Busschbach, J. J., ... & Luyten, P. (2014). Feasibility of mentalization-based treatment for adolescents with borderline symptoms: A pilot study. *Psychotherapy*, 51(1), 159.
- Marshall, T. C., Bejanyan, K., Di Castro, G., & Lee, R. A. (2013). Attachment styles as predictors of Facebook-related jealousy and surveillance in romantic relationships. *Personal relationships*, 20(1), 1-22.

- Möller, C., Odersjö, C., Pilesjö, F., Terpening, K., Österberg, M., & Holmqvist, R. (2017). Reflective functioning, limit setting, and emotional availability in mother-child dyads. *Parenting, 17*(4), 225-241.
- Pickard, J. A., Townsend, M., Caputi, P., & Grenyer, B. F. (2017). Observing the influence of mindfulness and attachment styles through mother and infant interaction: A longitudinal study. *Infant mental health journal, 38*(3), 343-350.
- Sato, M., Fonagy, P., & Luyten, P. (2019). Rejection Sensitivity and Borderline Personality Disorder Features: The Mediating Roles of Attachment Anxiety, Need to Belong, and Self-Criticism. *Journal of personality disorders, 1*-16.
- Sebastian, A., Jacob, G., Lieb, K., & Tüscher, O. (2013). Impulsivity in borderline personality disorder: a matter of disturbed impulse control or a facet of emotional dysregulation?. *Current psychiatry reports, 15*(2), 339.
- Selonen, V., Fey, K., & Hämäläinen, S. (2018). Increased differentiation between individuals, but no genetic isolation from adjacent rural individuals in an urban red squirrel population. *Urban Ecosystems, 21*(6), 1067-1074.
- Teixeira, R. J., & Pereira, M. G. (2015). Examining mindfulness and its relation to self-differentiation and alexithymia. *Mindfulness, 6*(1), 79-87.
- Tomko, R. L., Trull, T. J., Wood, P. K., & Sher, K. J. (2014). Characteristics of borderline personality disorder in a community sample: comorbidity, treatment utilization, and general functioning. *Journal of personality disorders, 28*(5), 734-750.
- Towler, A. J., & Stuhlmacher, A. F. (2013). Attachment styles, relationship satisfaction, and well-being in working women. *The Journal of social psychology, 153*(3), 279-298.
- Trull, T. J., Freeman, L. K., Vebares, T. J., Choate, A. M., Helle, A. C., & Wycoff, A. M. (2018). Borderline personality disorder and substance use disorders: an updated review. *Borderline personality disorder and emotion dysregulation, 5*(1), 15.
- Zhang, B., & Zhang, Y. (2018). An individual differentiated coexisting mechanism for multiple wireless body area networks based on game theory. *IEEE Access, 6*, 54564-54581.

***

پرسشنامه تمایز یافتگی خود

آیتم‌ها

کاملاً در صورت صحیح است	بسیار در صورت صحیح نیست	آیتم‌ها
۶	۱	۱) نظر مردم درباره من این است که بیش از حد عاطفی هستم.
۵	۲	۲) ابراز احساسات به افرادی که برایم اهمیت دارند دشوار است.
۴	۳	۳) غالباً از بروز احساساتم به خانواده ام خودداری می‌کنم.
۳	۴	۴) من حتی تحت شرایط استرس‌زا، آرام می‌مانم.
۲	۵	۵) معمولاً برای برای شروع یک کار یا وظیفه بزرگ به تشویق زیادی از جانب دیگران نیاز دارم.
۱	۶	۶) اگر کسی که به من نزدیک است، مرا از خودش ناامید کند، مدتی از او کناره می‌گیرم.
۶	۱	۷) هر اتفاقی که در زندگیم بیفتد، معنای این که "چه کسی هستم" را از دست نمی‌دهم.
۵	۲	۸) می‌خواهم از مردمی که به من خیلی نزدیک می‌شوند، دوری کنم.
۴	۳	۹) می‌خواهم مطابق انتظاراتی که والدینم از من دارند، رفتار کنم.
۳	۴	۱۰) کاش این قدر عاطفی (احساساتی) نبودم.
۲	۵	۱۱) معمولاً برای خوشحال کردن دیگران رفتارم را به آسانی تغییر می‌دهم.
۱	۶	۱۲) دوستانم تحمل این که در مورد بعضی چیزها احساسات واقعی خود را برایشان بیان کنم، ندارند.
۶	۱	۱۳) وقتی یکی از دوستانم از من انتقاد می‌کند، چند روز رنجیده خاطر می‌شوم.
۵	۲	۱۴) گاهی احساساتم وضع مرا بهم می‌زند و تفکراتم دچار مشکل می‌شود.
۴	۳	۱۵) هنگام بحث با هر شخصی می‌توانم افکارم را درباره موضوع مورد بحث از احساساتم نسبت به آن شخص جدا کنم.
۳	۴	۱۶) غالباً وقتی اشخاص به من خیلی نزدیک می‌شوند، احساس ناراحتی می‌کنم.
۲	۵	۱۷) احساس می‌کنم حقیقتاً به تایید تمام اشخاص زندگیم نیازمندم.
۱	۶	۱۸) گاهی می‌بینم که احساساتم دائم در نوسان است.
۶	۱	۱۹) به خاطر چیزهایی که نمی‌توانم آن‌ها را تغییر دهم، آشفته می‌شوم.

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۰) نگرانم که مبادا استقلال خود را در روابط صمیمانه از دست بدهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۱) بیش از حد نسبت به انتقاد حساسم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۲) سعی می‌کنم مطابق انتظارات والدینم زندگی کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۳) من نسبتاً خودم را قبول دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۴) غالباً احساس می‌کنم دوستانم بیش از اندازه از من توقع دارند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۵) اغلب به خاطر خوشحال کردن دیگران با آن‌ها موافقت می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۶) اگر با دوستم بحثی داشته باشم، تمام طول روز به آن فکر می‌کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۲۷) حتی اگر فشار دیگران باشم، می‌توانم به آن‌ها "نه" بگویم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۸) وقتی روابطم با یک نفر خیلی شدید می‌شود، احساس می‌کنم باید از آن بگریزم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۲۹) هنوز جر و بحث با والدین و خواهر و برادر(هایم) به من احساس بدی می‌دهد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۰) اگر کسی از دست من آزرده شود، نمی‌توانم به آسانی از کنار آن بگذرم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۱) وقتی کاری انجام می‌دهم که فکر می‌کنم درست است، کمتر نگران تأیید دیگران هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۲) برای کسب حمایت عاطفی هرگز فکر رو آوردن به اعضای خانواده ام را نمی‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۳) غالباً وقتی دیگران برای کمک در تصمیم‌گیری در کنارم نباشند، احساس ناامنی می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۴) خیلی نگران آزرده شدن توسط دیگران هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۵) اعتماد به نفس من خیلی به نظر دیگران بستگی دارد.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۶) وقتی با دوستانم هستم، احساس خفگی می‌کنم.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۳۷) هنگام تصمیم‌گیری، کمتر نگران نظر دیگران هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۸) غالباً مطمئن نیستم چه اثری روی دیگران داشته‌ام.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۳۹) وقتی کاری خراب می‌شود، معمولاً صحبت درباره آن وضع را بدتر می‌کند.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۰) همه چیز روی من بیش از دیگران اثر می‌گذارد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۱) معمولاً صرف نظر از حرف دیگران کاری را می‌کنم که فکر می‌کنم درست است.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۲) اگر دوستانم فضایی را که نیاز دارم به من بدهند، روابط ما بهتر خواهد شد.
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۴۳) غالباً در شرایط استرس، تعادل خود را حفظ می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۴) گاهی بعد از بحث با دوستانم می‌خواهم استفرغ کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۵) احساس می‌کنم مهم است قبل از تصمیم‌گرفتن، عقاید والدینم را بشنوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۴۶) نگران بیمار شدن، صدمه دیدن یا آشفته شدن نزدیکان خود هستم.

پرسشنامه تنظیم هیجانی

تقریباً هرگز	گاهی اوقات	نیمی از اوقات	بیشتر اوقات	تقریباً همیشه	
۱	۲	۳	۴	۵	۱- احساساتم برای من شفاف هستند.
۱	۲	۳	۴	۵	۲- من به اینکه چه احساسی دارم، توجه می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳- من هیجاناتم را به صورت شدید و خارج از کنترل، تجربه می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴- من نمی‌دانم چگونه احساسی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵- برایم مشکل است که از احساساتم سر در بیاورم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶- من به احساساتم توجه می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷- من دقیقاً می‌دانم که چگونه احساس می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۸- احساساتم برایم مهم است.
۱	۲	۳	۴	۵	۹- من درمورد آنچه احساس می‌کنم، گیج هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۰- وقتی آشفته می‌شوم، هیجاناتم را درک می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۱- وقتی آشفته می‌شوم، به خاطر داشتن چنین احساسی از خودم خشمگین می‌شوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۲- وقتی آشفته می‌شوم، از چنین احساسی خجالت می‌کشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۳- وقتی آشفته می‌شوم، برای انجام کارهایم با مشکل مواجه می‌شوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۴- وقتی آشفته می‌شوم، کنترلم را از دست می‌دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۵- وقتی آشفته می‌شوم، مدت زیادی در همان حالت باقی می‌مانم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۶- وقتی آشفته می‌شوم، معتقدم که سرانجام بسیار افسرده خواهم شد.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۷- وقتی آشفته می‌شوم، معتقدم که احساساتم قابل اطمینان و مهم هستند.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۸- وقتی آشفته می‌شوم، تمرکز بر چیزهای دیگر برایم مشکل است.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۹- وقتی آشفته می‌شوم، احساس می‌کنم که خارج از کنترل هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۰- وقتی آشفته می‌شوم، هنوز هم می‌توانم کارها را انجام دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۱- وقتی آشفته می‌شوم، به خاطر داشتن چنین احساسی از خودم شرمگینم.

تقریباً هرگز	گاهی اوقات	نیمی از اوقات	بیشتر اوقات	تقریباً همیشه	
۱	۲	۳	۴	۵	۲۲- وقتی آشفته می شوم، می دانم که نهایتاً می توانم راهی برای داشتن احساس بهتر پیدا کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۳- وقتی آشفته می شوم، احساس می کنم که ضعیف هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۴- وقتی آشفته می شوم، احساس می کنم می توانم رفتارهایم را کنترل کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۵- وقتی آشفته می شوم، به خاطر داشتن چنین احساسی، احساس گناه می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۶- وقتی آشفته می شوم، تمرکز کردن برایم دشوار است.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۷- وقتی آشفته می شوم، کنترل رفتارهایم برایم دشوار است.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۸- وقتی آشفته می شوم، گمان می کنم که نمی توانم کاری انجام دهم تا احساس بهتری داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۹- وقتی آشفته می شوم، به خاطر داشتن چنین احساسی از خودم آزرده خاطر می شوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۰- وقتی آشفته می شوم، احساس خیلی بدی در مورد خودم پیدا می کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۱- وقتی آشفته می شوم، معتقدم که غرق شدن در ناراحتی تنها کاری است که می توانم انجام دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۲- وقتی آشفته می شوم، کنترلم را روی رفتارهایم از دست می دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۳- وقتی آشفته می شوم، فکر کردن درباره هر چیزی برایم دشوار است.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۴- وقتی آشفته می شوم، نیاز دارم تا دریابم که واقعاً چه احساسی دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۵- وقتی آشفته می شوم، خیلی طول می کشد تا احساس بهتری داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۶- وقتی آشفته می شوم، تحت فشار هیجاناتم قرار می گیرم.

Modeling borderline personality traits based on attachment: the mediating role of self-differentiation and emotional dysregulation

Effat Shirazi¹, Mehdi Ghasemi Motlagh^{2*}, Behran Esmaeeli Shad³, & Abolfazl Bakhshipoor⁴

Abstract

Aim: The aim of this study was to model borderline personality traits based on attachment: the mediating role of self-differentiation, and emotional dysregulation. **Methods:** The present study is descriptive and correlational (using structural equation modeling). The statistical population studied in this study included all male and female undergraduate and graduate students of Tehran Azad University who were studying in the 2019-20 academic year. The sample of the present study included 370 people who were selected by purposive sampling. Data were obtained using the Borderline Personality Questionnaire (Leishnring, 1999), the Revised Relationships-Relationship Structure Questionnaire (Fraley, Valero Brennan, 2000), the Scorne and Friedlander Self-Differentiation Questionnaire (1998), and the Gretz and Roemer Emotion Regulation Difficulty Scale. (2004). In the present study, the mean, standard deviation, correlation and normality of the distribution of research variables were investigated using descriptive statistics. Also, in order to analyze the data and answer the research questions, the structural equation modeling method is used, which after confirmatory factor analysis - in the measurement model section, in the structural equation model section, the causal relationships between latent variables are examined. In the model part of the structural function, the intensity of causal relationships (direct, indirect and total) between latent variables and the amount of variance explained in the whole model is specified. SPSS and Amos software version 21 were used for this purpose. **Results:** The results showed that attachment ($\beta=0.41$), self-differentiation ($\beta=0.24$), and emotion regulation ($\beta=0.31$) had a direct effect on borderline personality symptoms ($P<0.001$). Self-differentiation and emotional dysregulation mediated the relationship between borderline personality traits and attachment. **Conclusion:** As a result, it can be concluded that the modeling of borderline personality traits based on attachment to the mediating role of self-differentiation, and emotional dysregulation has a favorable fit.

Keywords: *Borderline personality, Attachment, Self-differentiation, Emotional dysregulation.*

1. PhD student, Department of Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran

2. * Assistant Professor, Department of Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran

3. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran

4. Assistant Professor, Department of Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran

Email: avestaps@yahoo.com